

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců JUDr. Davida Rause, Ph.D., a Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., v právní věci

žalobce: **kpt. Ing. P. H.**
bytem X
zastoupen Mgr. Alicí Hejzlarovou, LL.M., advokátkou
sídlem Žitná 1575/49, Praha

proti
žalovanému **Velitelství vzdušných sil**
sídlem Vítězné náměstí 1500/5, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2020, č. j. MO 116947/2020-3031,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2020, č. j. MO 116947/2020-3031, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Velitele vojenského útvaru 2427 Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou (dále jen „služební orgán“), ze dne 11. 12. 2019, č. j. MO 362431/2019-2427. Služební orgán prvostupňovým rozhodnutím nevyhověl žádosti žalobce „o proplacení služby nad základní dobu služby“, kterou žalobce žádal o proplacení platových náležitostí a příplatku za práci přesčas za nařízenou a vykonanou službu nad základní týdenní dobu služby v letech 2016, 2017 a 2018. Dle žalobce byla tato práce přesčas mylně započtena do fondu 300/150, aniž by došlo k naplnění zákonných znaků služby nad základní týdenní dobu služby, a to požadavku důležitého zájmu služby ve smyslu § 29 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. Žalovaný neshledal nesprávnost prvostupňového rozhodnutí ani rozpor s právními předpisy; dospěl totiž k závěru, že podmínky výkonu služby v důležitém zájmu služby byly splněny (zabezpečení leteckého provozu).

II. Shrnutí procesního postoje žalobce

2. Žalobce namítá nezákonnost napadených rozhodnutí pro zjevný rozpor s ústavně zakotveným principem legitimního očekávání. Napadená rozhodnutí jsou rovněž v rozporu s § 2 odst. 4 a § 89 odst. 2 správního řádu. Žalovaný se náležitě nevypořádal s výtkami žalobce a dalšími relevantními skutečnostmi uvedenými v odvolání. Žalobce dále poukazuje na flagrantní nedodržování lhůt pro vydání rozhodnutí.
3. Žalobci byla mezi lety 2016 až 2018 nařizována služba nad základní týdenní dobu služby podle § 29 zákona o vojácích z povolání za účelem plnění obvyklých pracovních povinností, a to z důvodu personální nenaplněnosti a „nevycvičenosti“. Takto vykonaná služba byla žalobci započtena do fondu 300/150 hodin práce přesčas v kalendářním roce dle § 29 odst. 3 zákona o vojácích z povolání. Žalobce tak neobdržel za službu přesčas náhradní volno, ani platové náležitosti a příplatek za práci přesčas. Právní úprava obsahující institut finanční náhrady za práci přesčas byla zákonem č. 332/2014 Sb. k 1. 7. 2015 zrušena. Současné znění zákona o vojácích z povolání však není dostačující. Pokud by v takovém případě neměl příslušník nárok na kompenzaci, jednalo by se o rozpor s právem na odměnu za vykonanou práci a se zákazem nucené práce. V posuzované věci je nutné aplikovat analogii legis a analogii iuris. Z tohoto důvodu žalobce podal žádost o proplacení jím vykonané služby přesčas.
4. Žalobce zastává na základě judikatury správních soudů názor, že podmínky pro aplikaci fondu 300/150, tedy 1) důležitý zájem služby, 2) výjimečnost takového zájmu služby, 3) „nepředpokladatelnost“ vzniklého zájmu a 4) maximální rozsah 300, respektive 150 hodin v kalendářním roce, musí být splněny kumulativně. Správní orgány však přiznávají, že místo výkonu služby žalobce je permanentně nedostatečně personálně zajištěno a jediným způsobem, jak lze dostát požadavkům kladeným na výkon služby, je nařizování přesčasů. Jedná se o setrvalý stav, se kterým služební orgán přímo kalkuluje při rozvržení směn. Nelze se ztotožnit s tím, že se jedná o mimořádnou situaci. Závěr správních orgánů je tak v rozporu s judikaturou.

5. Žalobce nesouhlasí s výkladem § 29 odst. 3 zákona o vojácích z povolání, že služba týkající se zabezpečení leteckého provozu je považována za důležitý zájem služby a služební orgán je tedy oprávněn operovat u příslušníků vykonávajících službu v této oblasti s počtem pracovních hodin navýšených o 300/150 hodin, a to bez nutnosti jakéhokoli dalšího důvodu či oprávnění. Tímto způsobem dochází k nadměrnému zatížení příslušníků, které není kompenzováno. Dle žalobce se jedná o svévolný výklad správních orgánů, který vytváří diskriminační podmínky.
6. Tato diskriminace má přitom základ v nečinnosti služebního orgánu, který se nepokouší neuspokojivou personální situaci napravit. Pokud by byl vojenský útvar personálně naplněn, docházelo by k nařizování přesčasů skutečně jen v rámci mimořádných situací. Žalobce k výkladu daného ustanovení zastává názor, že se jedná o taxativní výčet, doplněný o neurčité právní pojmy mimořádných a nenadálých úkolů. Záměrem zákonodárce bylo upřesnit, co lze považovat za důležitý zájem služby, aby nedocházelo ke zneužívání tohoto institutu k méně podstatným úkonům. Toto upřesnění nelze považovat za vůli zákonodárce směřující k automatickému navýšení hodinové dotace služby o 300/150 hodin ročně pro vymezené činnosti.
7. Aplikací § 29 odst. 3 zákona o vojácích z povolání tak podle žalobce došlo k porušení základních práv a principů zaručených ústavní pořádkem České republiky a rovněž k porušení příslušných předpisů práva Evropské unie a mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Žalobce poukazuje na čl. 1 a čl. 28 Listiny základních práv a svobod a čl. 7 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech.
8. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud zrušil napadené i jemu předcházející rozhodnutí. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postoje žalovaného

9. Podle žalovaného je v odůvodnění napadených rozhodnutí vyvráceno mínění žalobce obsažené v žádosti. Judikát, o který žalobce opírá svou argumentaci, není na posuzovanou věc přílehlavý, a to vzhledem k právní úpravě zákona č. 221/1999 Sb., která byla v judikátu posuzována a která byla značně rozdílná ve srovnání se zákonnou úpravou účinnou v období, k němuž se vztahuje žádost. Pojem „důležitý zájem služby“ doznal v právní úpravě rozhodné pro posouzení žádosti relevantních změn. Argumentaci žalobce o nutnosti aplikace analogie legis (či analogie iuris) považuje žalovaný za nepřipadnou, neboť nejde o situaci, kterou by zákon neřešil. Žalovaný je přesvědčen, že žaloba není důvodná, a proto navrhuje, aby ji zdejší soud zamítl. Na svém procesním postoji setrval během celého řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

10. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s. ř. s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
11. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

12. Námitku, že se žalovaný nevypořádal s výtkami žalobce a dalšími relevantními skutečnostmi uvedenými v odvolání, konkrétně pak, že žalovaný nepřihlédl k námitce týkající se nerespektování judikatury NSS, vyhodnotil zdejší soud jako námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
13. Tato námitka však není důvodná. Žalovaný se dle zdejšího soudu vypořádal se všemi odvolacími námitkami žalobce. V daném ohledu je přitom jedinou konkrétní námitkou žalobce, že žalovaný nepřihlédl k námitce týkající se nerespektování judikatury NSS. K tomuto zdejší soud odkazuje na str. 3 napadeného rozhodnutí. Žalovaný zde uvedl, že *„ohledně odvolatelem citované judikatury soudů odvolací správní orgán uvádí, že je s nimi velmi dobře seznámen. Tyto mají vazbu na období před uvedenou novelizací zákona o vojácích z povolání, přičemž právě od 1. 7. 2015 byl významově rozšířen důležitý zájem služby o zabezpečení leteckého provozu bez ohledu na nenadálou a mimořádnost, protože svou povahou již důležitým zájmem služby je“*. Je tak zřejmé, že žalovaný k dané námitce přihlédl. Přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí rovněž dokládá skutečnost, že žalobce s napadeným rozhodnutím bez jakýchkoliv problémů v žalobě argumentačně polemizuje, uvádí své právní názory odlišné od názorů žalovaného a celkově mu nečiní problém napadené rozhodnutí podrobit svému „přezkumu“.
14. Co se týče merita věci, zdejší soud předesílá, že ve skutkově a právně obdobných věcech již vydal několik rozsudků (např. ze dne 26. 10. 2021, č. j. 31 Ad 9/2020-59, ze dne 26. 10. 2021, č. j. 31 Ad 10/2020-60, ze dne 26. 10. 2021, č. j. 31 Ad 11/2020-59, nebo ze dne 17. 2. 2022, č. j. 30 Ad 10/2020-42). Tamní žalobci (stejně jako žalobce v nyní posuzované věci) působili na služebních místech u totožného služebního orgánu. Ve všech věcech je rovněž totožná právní zástupkyně žalobců, jakožto i vymezené žalobní body a právní argumentace. Zdejší soud přitom neshledal v nyní posuzované věci důvod pro odchýlení se od závěrů učiněných ve výše uvedených rozsudcích.
15. Stěžejní námitkou v posuzované věci je, že žalobce vykonával nařízenou službu přesčas v rozporu se zákonem, resp. v rozporu se zákonem byla služba přesčas započítána do fondu „300/150“ ve smyslu § 29 odst. 3 zákona o vojácích z povolání. Pokud by pak zdejší soud dospěl k závěru, že žalobce vykonával službu přesčas v rozporu se zákonem, bylo by dále nutné s ohledem na podstatu věci (žádost o finanční kompenzaci) posoudit, zda měl žalobce na tomto základě nárok na „proplacení služby nad základní dobu služby“, viz žádost žalobce ze dne 6. 19. 2019.
16. Podle § 28 odst. 1 zákona o vojácích z povolání voják má mezi koncem jedné služby a počátkem následující služby nárok na nepřetržitý odpočinek v trvání nejméně 11 hodin. V důležitém zájmu služby lze nepřetržitý odpočinek výjimečně zkrátit až na 6 hodin. Za důležitý zájem služby se pro účely této hlavy a hlavy V. považuje zabezpečení plnění nenadálých nebo mimořádných úkolů a výkon služby v nepřetržitém režimu výkonu služby při ostraze objektů, dozorčí službě a zabezpečení leteckého provozu.
17. Podle § 29 odst. 1 téhož zákona vyžaduje-li to důležitý zájem služby, je voják povinen konat službu nad základní týdenní dobu služby. Služba nad základní týdenní dobu služby se může konat jen na rozkaz nadřízeného nebo s jeho souhlasem.
18. Podle § 29 odst. 3 téhož zákona služba konaná nad základní týdenní dobu služby nesmí po dobu nejvíce 26 po sobě jdoucích týdnů v průměru činit více než 8 hodin týdně. Za službu konanou nad základní týdenní dobu služby nad 150 hodin v kalendářním roce a za službu

konanou ve svátek náleží vojákovi náhradní volno (zdejší soud poznamenává, že právní úprava účinná do 30. 9. 2017 stanovovala „nad 300 hodin“).

19. Podle § 29 odst. 4 téhož zákona náhradní volno je služební orgán povinen poskytnout neprodleně, nejpozději do 6 měsíců po vykonání služby konané nad základní týdenní dobu služby, nebrání-li tomu důležitý zájem služby. Pokud nebylo náhradní volno ve stanovené době poskytnuto, má voják v následujících 3 měsících nárok čerpat náhradní volno podle svého uvážení. Oznámení s určeným dnem nástupu náhradního volna je voják povinen podat minimálně 7 dní předem, nedohodne-li se se služebním orgánem na jiném dnu určení dne nástupu.
20. Podle § 66 odst. 3 téhož zákona voják má určen služební plat s přihlédnutím ke službě konané nad základní týdenní dobu služby v rozsahu do 150 hodin v kalendářním roce.
21. Žalobce má za to, že k započítání služby přesčas do fondu 300/150 je nutné, aby byla splněna podmínka výjimečnosti zájmu služby. Žalovaný se domnívá, že z § 28 odst. 1 zákona o vojácích z povolání vyplývá, že již samotnou skutečnost výkonu služby v nepřetržitém režimu výkonu služby (v tomto případě zabezpečení leteckého provozu) lze podřadit pod důležitý zájem služby, tzn. podmínka výjimečnosti (či mimořádnosti) v tomto případě splněná být nemusí.
22. Mezi stranami tedy není sporné, jestli v daném případě byla podmínka výjimečnosti splněna. Ostatně sám služební orgán v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že „z datového řezu naopak vyplývá, že dlouhodobě (v letech 2016 až 2018, pozn. zdejšího soudu) zcela chybělo až 7 příslušníků, tj. více než 30 %. Z tohoto je zjevná potřeba nařizovat přesčasy pro zabezpečení leteckého provozu, přičemž případ žadatele není výjimkou“. Jednalo se tedy, jak uvádí žalobce, o setrvalý stav. Sporné však mezi stranami zůstává, jaký má absence výjimečnosti důsledek.
23. K tomuto lze plně odkázat na již výše zmiňovaný rozsudek zdejšího soudu č. j. 30 Ad 10/2020-42, ve kterém je uvedeno, že „důvod nařízení přesčasu ale musí být výjimečný, tj. jeho vznik není možno předem předpokládat. Tato podmínka vyplývá ze samotné povahy služby přesčas. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu lze službu přesčas příslušníkovi bezpečnostního sboru naříditi výjimečně a za dodržení zákonných podmínek, které Nejvyšší správní soud vymezil v rozsudku ze dne 15. 10. 2015, č. j. 1 As 183/2015 - 63 jako: (i) důležitý zájem služby a z toho vyplývající předpoklad výjimečnosti služby přesčas, (ii) odůvodnění přijetí tohoto opatření a (iii) maximální rozsah 150 hodin v kalendářním roce. Služba přesčas tudíž nemůže být pravidelným prostředkem k saturaci dlouhodobého personálního nedostatku příslušníků na určitém útvaru. Toto směřování potvrdil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 29. 6. 2021, č. j. 2 As 281/2019 - 26, v němž vysvětlil, že důvodem pro nařízení přesčasu spadajícího do fondu 150 hodin ročně může být absence některého z příslušníků pouze v případě, že ji nebylo možno předvídat v okamžiku zpracování rozvrhu základní doby. Uvedené rozsudky se sice vztahují ke službě příslušníků bezpečnostních sborů, ale s ohledem na obecný a principiální charakter argumentace v nich použité dopadají podle krajského soudu i na vojáky z povolání. Institut přesčasů totiž pojímá podobně zákon o vojácích z povolání i zákon o služebním poměru. Tento náhled ve vztahu k výkladu zákona o vojácích z povolání zastává i Nejvyšší správní soud (srov. jeho rozsudek ze dne 26. 9. 2013, č. j. 4 Ads 55/2013 - 59, č. 2952/2014 Sb. NSS, bod 28). Závěr, že služba přesčas je ze své povahy mimořádným opatřením, proto platí i pro nařizování služby vojákům. Z toho pro žalovaného plyne jasný závěr – služba nařizovaná nad základní dobu služby je výjimečnou možností, pro jejíž využití musí mít služební orgán relevantní důvod“.

24. Pokud jde o novelizaci § 28 odst. 1 zákona o vojácích z povolání, nově zavedená definice důležitého zájmu služby změnila pouze to, že není nutné prokazovat výjimečnou nebo zvláštní povahu činnosti spočívající v nepřetržitém režimu výkonu služby při ostraze vojenských objektů, dozorčí službě a zabezpečení leteckého provozu. S ohledem na jejich pravidelný a předvídatelný charakter to však nezbavuje armádu povinnosti, aby i výkon těchto činností zajistila v první řadě čerpáním fondu řádné pracovní doby dostatečného počtu vycvičených vojáků z povolání. Tato legislativní úprava totiž nic nemění na výjimečné povaze služby přesčas. Pouze umožňuje, aby v nepřetržitém režimu výkonu služby armáda využila fond 150 hodin přesčasů ročně pro řešení nečekaných personálních výpadků vojáků zařazených k ostraze vojenských objektů, dozorčí službě a zabezpečení leteckého provozu (nemoci a jiné absence, nasazení příslušníků útvaru k plnění mimořádného úkolu, neplánovaná účast na cvičení apod.).

Je tedy třeba se žalobcem souhlasit, že nařizování služby přesčas má být i nadále výjimečným institutem. Nelze ale dát žalobci za pravdu v tom, jak se případná nesprávnost nařizování přesčasů měla řešit.

Jestliže voják koná službu nad základní týdenní dobu služby a tato služba se nezapočítává do 300 hodin v kalendářním roce (resp. 150 hodin od 1. 10. 2017) nebo jej přesáhne, náleží vojákovu náhradní volno. Nárok na náhradní volno přitom vzniká rovněž v situaci, kdy je služba přesčas nařízena v rozporu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2013, č. j. 4 Ads 11/2013 - 41). Způsob výběru tohoto volna upravuje § 29 odst. 4 zákona o vojácích z povolání, podle kterého je služební orgán povinen nejpozději do 6 měsíců po vykonání služby toto volno poskytnout, a pokud tak neučiní, je voják oprávněn dle svého uvážení v následujících 3 měsících volno vyčerpat. V nyní platné právní úpravě se zákonodárce vědomě rozhodl kompenzovat přesčasy pouze náhradním volnem (zvláštní příplatek obsažený původně v zákoně č. 143/1992 Sb. již od 1. 7. 2015 vojákům nenáleží), tudíž nelze tento způsob kompenzace považovat za nedostatečný. Z důvodové zprávy k zákonu č. 332/2014 Sb., kterým došlo ke změně zákona o vojácích z povolání, vyplývá, že změna právní úpravy byla činěna s tím, že došlo k paušalizaci nepravidelných složek platu, avšak současně k adekvátnímu navýšení služebního tarifu. Požadavek služby konané nad základní týdenní dobu služby v rozsahu do 300/150 hodin tak zákonodárce zohlednil v nové výši služebního tarifu. Služby přesčas konané nad tento limit umožnil kompenzovat pouze náhradním volnem. Žalobce přitom formuloval svůj nárok jasně – od počátku správního řízení požadoval pouze peníze. O kompenzaci ve formě náhradního volna zájem neprojevil. Finanční kompenzaci mu ale možné přiznat není, jelikož ji zákon nepřipouští.

V případě nezákonného nařízení služby přesčas tedy žalobci náležela kompenzace ve formě náhradního volna, přičemž § 29 odst. 4 zákona o vojácích z povolání upravuje jasný postup, jak tuto kompenzaci realizovat. Byť se žalobci může zdát, že dané ustanovení není úplné, bylo jeho povinností podle něj postupovat. Pokud se domníval, že mu služba byla nařízena v rozporu se zákonem, měl se na služebním orgánu domáhat poskytnutí náhradního volna. V případě negativní reakce služebního orgánu měl žalobce právo čerpat volno dle svého uvážení. Až pokud by služební orgán tyto snahy odmítl a žalobci výkon náhradního volna neumožnil, mohl by soud vážit, zda není na místě jiná forma kompenzace (např. finanční). Za takové situace by snad bylo na místě uvažovat o případné analogii s jinými zákony, např. § 125 zákona o služebním poměru (což ostatně v obecné rovině připustil v napadeném rozhodnutí i žalovaný). V dané věci ale nejsou splněny podmínky pro hledání alternativních

výkladových cest, neboť žalobce se ani nepokusil využít svůj primární zákonný nárok na náhradní volno. Žádná mezera, kterou by bylo potřeba zaplnit analogií, tu nevznikla.

25. Žalobce opomíjí, že jím zahájené řízení před služebním orgánem je řízením o žádosti (§ 159 odst. 4 zákona o vojácích z povolání). Předmět takového řízení určuje obsah žádosti a o té správní orgán rozhoduje. Žalobce vymezil předmět řízení od počátku tak, že požaduje finanční kompenzaci za služby přesčas. Služební orgán neměl jinou možnost, než takovou žádost zamítnout, neboť zákon mu pro přiznání takového nároku neskýtal oporu, a to dokonce ani v případě, že by dal žalobci za pravdu v tom, že službu přesčas nebylo možno započítat do fondu 300/150 hodin ročně. Je pravda, že žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí vysvětluje, proč nepožadoval náhradní volno – uvádí, že s ohledem na nepříznivou personální situaci na útvaru to nepovažoval za vhodné. Tím však žalobce předjímal zamítavé rozhodnutí služebního orgánu o náhradním volnu, aniž by dal služebnímu orgánu možnost na takovouto (zákonem předvídanou) žádost odpovídajícím způsobem reagovat.
26. Postup pro čerpání náhradního volna je podrobně upraven v § 29 odst. 4 zákona o vojácích z povolání. Žalobci nic nebránilo, aby podle tohoto ustanovení postupoval. Ze spisového materiálu přitom vyplývá, že v době, kdy žalobce předmětnou žádost podal, byly lhůty dle daného ustanovení vzhledem k převažujícímu počtu hodin služby přesčas zachovány. Žalobcovy pohnutky, proč se rozhodl nárok na volno neuplatnit, na tom nemohou nic změnit. Zákon nedává vojákovi možnost volby, zda si vybere náhradní volno či finanční kompenzaci.
27. Důvodné pak nejsou ani doplňující námitky žalobce. Žalobce obecně namítá rozpor s ústavním principem legitimního očekávání (na úrovni zákona vyjádřeného v § 2 odst. 4 správního řádu), avšak vůbec neuvádí, v čem tento rozpor spočívá. K této obecné námitce, tak zdejší soud stejně obecně uvádí, že takový rozpor v napadených rozhodnutích neshledal. To samé platí pro námitku rozporu s § 89 odst. 2 správního řádu. Ostatně již výše bylo uvedeno, že se žalovaný zabýval všemi odvolacímí námitkami žalobce, tj. přezkoumal napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání.
28. Namítané porušení základních práv a principů zaručených ústavním pořádkem České republiky a Mezinárodním paktem o hospodářských, sociálních a kulturních právech, je nedůvodné. Zákon poskytuje vojákovi kompenzaci pro případ, že mu je přesčas nařízen nezákonně – náhradní volno. Za náhradní volno za službu přesčas by mu přitom příslušel nárok na služební plat [§ 68h písm. g) zákona o vojácích z povolání]. Žalobce svůj nárok nevyužil a nemohl být tedy nijak poškozen ani diskriminován. Žalobce měl podle § 29 odst. 4 zákona o vojácích z povolání prakticky devět měsíců na to, aby se o tuto zákonem předvídanou formu kompenzace přihlásil, avšak neučinil tak. Z toho lze dovodit, že o náhradní volno neměl zájem. Za tohoto stavu věci nelze dle zdejšího soudu porušení žalobcem namítaných práv shledat.
29. Tvrzení o opožděném vyřízení žádosti žalobce a jeho odvolání je sice důvodné, avšak nedodržení lhůty k vydání rozhodnutí nemá samo o sobě vliv na jeho zákonnost. Žalobce se mohl v případě prodlevy bránit prostředky na ochranu před nečinností ve správním řízení (§ 80 správního řádu) či správním soudnictvím (§ 79 s. ř. s.). To však neučinil.
30. Závěrem je třeba shrnout, že v případě nezákonného nařízení služby přesčas podle § 29 zákona o vojácích z povolání náleží vojákovi náhradní volno podle § 29 odst. 4 téhož zákona. K uplatnění tohoto nároku zákon poskytuje lhůtu, ve které má voják o volno žádat a

případně jej sám podle svého uvážení vyčerpat. Jiný způsob kompenzace zákon o vojácích z povolání nezná. Zákon rozhodně neponechává na volné úvaze vojáka, aby si bez předchozího využití zákonem předvídaného postupu zvolil za nezákonnou službu přesčas rovnou náhradu v penězích. Teprve pokud by v čerpání náhradního volna zabránily žalobci objektivní překážky nebo by mu je znemožnil čerpat svým autoritativním zásahem služební orgán, bylo by možné uvažovat o jiné formě kompenzace na základě *analogie legis*. Případ žalobce však k takovým úvahám svými skutkovými okolnostmi prostor neskýtá.

31. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec těchto uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud tedy žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

V. Náklady řízení

32. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 28.4.2022

Petr Šebek v.r.
předseda senátu